

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Вченої ради

«25» березня 2021 р., протокол №10

**ПРОГРАМА
фахового вступного випробування**

для прийому на навчання за

першим (бакалаврським) рівнем

зі спеціальності: 081 «Право»

Освітня програма: «Право»

Галузь знань: 08 Право

(денної та заочної форми навчання)

на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста,
освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра,
освітнього ступеня молодшого бакалавра

Івано-Франківськ

2021 р.

Програма фахового вступного випробування для першого (бакалаврського) рівня галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» за освітньою програмою «Право» на базі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра / Онищук І.І./ Гаврецька М.Й./ Луцький Р.П. – Івано-Франківськ: ЗВО «Університет Короля Данила», 2021. – 16 с.

Укладачі: **Онищук І.І.** – д.ю.н., доцент, завідувач кафедри права;
Гаврецька М.Й. – к.ю.н, доцент кафедри права;
Луцький Р. П. – д.ю.н., професор, професор кафедри права.

*Програму затверджено на засіданні кафедри права
(протокол №8 від 23 березня 2021 року)*

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Спеціальність 081 «Право» (Освітня програма «Право») спрямована на підготовку професійно спрямованих здобувачів з широким доступом до працевлаштування завдяки здобутим знанням і компетентностям, а також на здобуття студентами поглиблених теоретичних та практичних знань і умінь у сфері права.

Метою фахового вступного випробування зі спеціальності 081 «Право» є визначення рівня професійних умінь та навичок необхідних для опанування дисциплін за програмою підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти спеціальності 081 «Право».

Фахове вступне випробування здійснюється шляхом оцінювання рівня професійних знань, умінь та навичок абітурієнтів з використанням загальнодержавних методів комплексної діагностики.

Зміст програми фахового вступного випробування. Для фахового вступного випробування при прийомі на навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» екзаменаційні завдання формуються з фахових дисциплін: «Теорія та історія держави і права»; «Конституційне право»

Фахове вступне випробування проводиться в письмовій формі та триває 2 академічні години. Під час випробування використовується кулькова або гелева ручка чорного чи синього кольору та калькулятор. Усі інші речі та пристрої використовувати заборонено. Мобільні телефони під час вступного випробування повинні бути виключені. Порядок проведення вступного випробування визначається «Правилами прийому до Університету Короля Данила у 2021 році».

2. ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ З ДИСЦИПЛІН, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

1. Теорія держави і права в системі суспільних наук
2. Поняття та ознаки держави
3. Основні теорії походження держави
4. Об'єктивні ознаки, що відрізняють державу від організації первісного суспільства
5. Поняття та види історичних типів держави
6. Поняття та види функцій держави
7. Поняття форми держави, її елементи
8. Форма державного правління: поняття та види
9. Форма державного устрою: поняття та види
10. Державний (політичний) режим: поняття та види
11. Монархія: поняття та види
12. Республіка: поняття та види
13. Форма Української держави за Конституцією України
14. Механізм держави: поняття та елементи
15. Загальна характеристика апарату та органів держави
16. Класифікація органів держави
17. Політична система суспільства: поняття та елементи
18. Поняття та принципи правової держави
19. Поняття та ознаки громадянського суспільства
20. Поняття та види соціальної держави
21. Юридичний обов'язок: поняття та їх класифікація
22. Система прав дитини
23. Основні права нації: поняття та види
24. Специфічні права національних меншин
25. Суб'єктивне юридичне право та юридичний обов'язок
26. Правовий статус особи: поняття та види
27. Загальне поняття та ознаки об'єктивного юридичного права
28. Поняття та основні види соціальних норм
29. Правосвідомість: поняття, елементи, структура
30. Функції права: поняття та види
31. Поняття та види історичних типів права
32. Загальні принципи юридичного права
33. Правотворчість: поняття та види
34. Стадії правотворчості
35. Поняття та види форми права
36. Закон: поняття, ознаки та види
37. Підзаконні нормативно-правові акти: поняття, ознаки та види
38. Чинність нормативно-правових актів
39. Правова система: поняття та різновиди

40. Система права: поняття та структура
41. Поняття та структура системи законодавства
42. Систематизація законодавства: поняття та способи
43. Кодифікація: поняття та види
44. Інкорпорація: поняття та види
45. Правова норма: поняття та структура
46. Види правових норм.
47. Правомірна поведінка: поняття та види
48. Поняття і основні форми реалізації норм права
49. Законність та правопорядок. Принципи законності
50. Гарантії законності: поняття та види
51. Правова культура: поняття та види
52. Поняття і причини необхідності тлумачення правових норм
53. Способи тлумачення правових норм
54. Види тлумачення правових норм
55. Акти тлумачення правових норм: поняття та види
56. Загальна характеристика застосування правових норм
57. Стадії застосування правових норм
58. Правозастосовні акти: поняття та види
59. Застосування правових норм за аналогією у разі прогалин в законодавстві
60. Правові відносини: поняття та види
61. Склад правовідносин: суб'єкти, об'єкти, зміст правовідносин
62. Юридичні факти: поняття та види
63. Правопорушення: поняття та ознаки
64. Склад правопорушення
65. Юридична відповідальність: поняття, функції та види
66. Поняття та принципи юридичної відповідальності
67. Поняття та стадії юридичної відповідальності
68. Загальна характеристика правового регулювання
69. Механізм правового регулювання
70. Юридична техніка: поняття та види

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

1. Конституційне право як основа національного права.
2. Поняття та предмет конституційного права.
3. Принципи конституційного права.
4. Система конституційного права України.

5. Інститути конституційного права: поняття, критерії класифікації та види.
6. Джерела конституційного права.
7. Поняття й система джерел конституційного права.
8. Поняття конституції. Функції та юридичні властивості конституції.
9. Нормативний акт, нормативний договір, прецедент та інші джерела конституційного права.
10. Загальна характеристика Конституції України.
11. Порядок ухвалення й внесення змін до Конституції України.
12. Конституційні засади співвідношення національного та міжнародного права.
13. Вплив міжнародного права на систему джерел українського конституційного права.
14. Конституційний лад України.
15. Поняття конституційного ладу України. Порядок визначення та зміни конституційного ладу України.
16. Система засад конституційного ладу України.
17. Конституційні засади державного суверенітету України.
18. Обмеження влади правом як засада конституційного ладу України.
19. Конституційний принцип поділу державної влади.
20. Принцип верховенства права (правовладдя) в системі засад конституційного ладу України.
21. Україна як демократична республіка: конституційні засади.
22. Поняття й сутність народовладдя. Пряма (безпосередня) та представницька демократія.
23. Поняття, конституційна регламентація та види референдумів в Україні.
24. Порядок призначення, організація й проведення референдумів в Україні.
25. Виборче право й виборча система: поняття та принципи. Класифікація виборчих систем.
26. Порядок формування представницьких органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні: конституційні засади.
27. Порядок призначення, організація та проведення виборів Президента України.
28. Порядок призначення, організація та проведення виборів народних депутатів України.
29. Поняття та конституційні гарантії місцевого самоврядування в Україні.
30. Система місцевого самоврядування в Україні.
31. Загальна характеристика конституційного статусу органів та посадових осіб місцевого самоврядування в Україні.
32. Порядок призначення, організація та проведення місцевих виборів.
33. Унітарність Українського держави в системі засад конституційного ладу.
34. Принцип унітаризму та його закріплення в Конституції України.
35. Поняття, система та принципи адміністративно-територіального устрою України.

36. Конституційний статус Автономної Республіки Крим у складі України як унітарної держави.

37. Конституційний статус органів влади Автономної Республіки Крим.

38. Конституційні засади функціонування національно-культурної сфери в Україні.

39. Конституційний статус української мови як державної.

40. Поняття та характеристика конституційного статусу національних меншин в Україні.

41. Конституція України та громадянське суспільство.

42. Принцип багатоманітності в системі конституційних засад формування та функціонування громадянського суспільства.

43. Поняття та види громадських об'єднань.

44. Принципи організації та діяльності громадських об'єднань.

45. Конституційний статус політичних партій.

46. Порядок створення політичних партій.

47. Принципи діяльності політичних партій.

48. Заборона політичних партій за конституційним законодавством України.

49. Конституційний статус людини в Україні.

50. Принципи конституційного статусу людини.

51. Загальна характеристика особистих прав і свобод людини за Конституцією України.

52. Гарантії та порядок реалізації окремих свобод: право на свободу думки й слова, право на доступ до публічної інформації, захист персональних даних, свобода совісті, свобода пересування.

53. Загальна характеристика політичних прав громадян України.

54. Гарантії та порядок реалізації окремих прав: виборчі права, свобода мирних зібрань, право на свободу об'єднання.

55. Загальна характеристика економічних, соціальних та культурних прав людини в Україні.

56. Загальна характеристика конституційних гарантій здійснення конституційних прав та свобод.

57. Конституційні обмеження у реалізації конституційних прав та свобод людини в Україні.

58. Особливі юридичні стани згідно з Конституцією України, умови та порядок введення та припинення дії.

59. Загальна характеристика конституційних обов'язків людини та громадянина в Україні.

60. Поняття та принципи громадянства України.

61. Набуття громадянства України. Припинення громадянства України.

62. Конституційний статус іноземців та осіб без громадянства.

63. Особливості конституційного статусу біженця.

64. Законодавча влада в Україні: конституційна характеристика.

65. Конституційна природа парламенту – Верховної Ради України.
66. Конституційний склад і структура Верховної Ради України. Принципи діяльності Верховної Ради України.
67. Функції та повноваження Верховної Ради України.
68. Парламентські процедури: законодавча, установча, процедура здійснення парламентського контролю.
69. Конституційний статус спеціалізованих органів парламентського контролю – Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та Рахункової палати.
70. Конституційний статус народного депутата України та юридичні гарантії його діяльності. Природа депутатського мандата. Підстави дострокового припинення повноважень народного депутата України.
71. Конституційний статус Президента України. Роль та місце Президента України в системі органів державної влади.
72. Порядок вступу на пост Президента України. Підстави та порядок припинення повноважень Президента України.
73. Повноваження Президента України. Акти Президента України.
74. Конституційний статус Ради національної безпеки та оборони.
75. Виконавча влада в Україні: конституційна характеристика.
76. Поняття виконавчої влади та її місце в механізмі державної влади. Система органів виконавчої влади в Україні.
77. Порядок формування, склад і компетенція Кабінету Міністрів України. Акти Кабінету Міністрів України.
78. Конституційний статус і система місцевих органів державної виконавчої влади.
79. Правосуддя в Україні: конституційна характеристика.
80. Конституційні засади функціонування судової влади. Конституційні засади судочинства.
81. Система судів. Інші органи судової влади. Конституційний статус судді.
82. Статус і роль адвокатури та прокуратури в системі судового захисту прав людини.
83. Охорона Конституції. Конституційна юстиція в Україні.
84. Охорона Конституції: поняття, природа, суб'єкти охорони.
85. Поняття та особливості конституційної відповідальності.
86. Поняття та види конституційного контролю.
87. Функції та повноваження Конституційного Суду України.
88. Склад і порядок формування Конституційного Суду України. Структура та організація діяльності Конституційного Суду України.
89. Суб'єкти та форми звернення до Конституційного Суду України. Поняття й характеристика стадій конституційного судочинства.
90. Поняття та юридична природа актів Конституційного Суду України. Види, порядок ухвалення та виконання актів Конституційного Суду України.

3. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ КОНКУРСНОГО ВІДБОРУ

Конкурсний відбір проводиться згідно конкурсного балу, який обчислюється шляхом додавання результату фахового вступного випробування, середнього балу документа (додатка до диплому молодшого спеціаліста, фахового молодшого бакалавра). Середній бал диплому та конкурсний бал обчислюється згідно з порядком, визначеним Правилами прийому, та вноситься до Єдиної бази. У разі, коли на одне місце претендують декілька вступників з однаковим результатом іспиту, приймальна комісія враховує середній бал додатку до диплому молодшого спеціаліста, фахового молодшого бакалавра.

4. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

Завдання для фахового вступного випробування на навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти включає – 30 тестових завдань з фахових дисциплін.

Білету мають різні варіанти завдань, приблизно однакового рівня складності.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України : Верховна Рада України : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року №55-ХІІ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/55-12>.
3. ЗУ Про проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 року № 1427-ХІІ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1427-12>
4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 02.10.2013 р. № 995_004. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004.

5. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 року № 995_015. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/shaw/995_015.

Підручники, посібники:

1. Кельман М. С., Мурашин О. Г. Загальна теорія держави і права : підручник. К. : Кондор, 2006. 477 с. URL: [personal.pu.if.ua > depart](http://personal.pu.if.ua/depart).
2. Бабкін В. Д. Філософія права та загальна теорія держави і права: проблеми взаємодії. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 22 : Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін. 2013. Вип. 12. С. 3–8. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_022_2013_12_3.
3. Волинка К. Г. Теорія держави і права : навч. посіб. К.: МАУП, 2003. 240 с. URL: http://chitalka.info/pr3_10/pr3_10index.htm.
4. Жаровська І. М. Сучасна теорія держави і права: традиційність та новаторство підходів. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки. 2016. № 837. С. 252–257. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn_2016_837_43.
5. [Загальна теорія держави і права / М.В.Цвік. Харків : Право, 2002. 432 с.](http://the-la/rija_teorija_derzhavi_i_prava_m_v_cvik_kharkiv) URL: http://the-la/rija_teorija_derzhavi_i_prava_m_v_cvik_kharkiv.
6. Рабінович П. М. Основи загальної теорії права та держави : навчальний посібник. Вид. 5-те, зі змінами. К.: Атіка. 2001. URL: http://the-law.at.ua/load/juridichna_literatura/teorija_derzhavi_i_prava/rabinovich_p_m_osnovi_zagalnoji_teoriji_prava_ta_derzhavi_vidannja_5_te_zi_zminami_navchalnij_posibnik_k_atika_2001/2-1-0-24.
7. Скаун О. Ф. Теорія держави і права: підручник / пер. з рос. Харків: Консум, 2001. 656 с. URL: <http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/687/1/>.
8. Скаун О. Ф. Загальна теорія права і держави: проблематизація та переосмислення метатеорії. Бюлетень Міністерства юстиції України, 2012. № 4. С. 27–36. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bmju_2012_4_6.
9. Хахуліна К. С. Теорія держави та права як основа буття юриспруденції. Правничий часопис Донецького університету, 2013. № 1. С. 116–121. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pchdu_2013_1_20.

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

1. Балакірева Р. С. Конституційне право України: Навч. посібник. Київ: Центр навч. л-ри, 2003. 365 с.
2. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 томах. Т. 3: Загальна теорія права. Харків: Право, 2017. 952 с.
3. Великий енциклопедичний юридичний словник / за ред. акад. НАН України Ю. С. Щемшученка. 2-ге вид. переробл. і доповн. Київ: «Юридична думка», 2012. 1020 с.

4. Виборче право України. Навч. посібник / За ред. В. Ф. Погорілка, М. І. Ставнійчук.- К.: Парламентське вид-во, 2003. 328 с.
5. Добрянський С.П. Вплив Загальної декларації прав людини на формування фундаментальних правозахисних актів Європейського Союзу. Право України. 2018. № 9: Основоположні людські права: першоджерело та їх міжнародне закріплення (до 70-річчя загальної декларації прав людини). С. 140-150.
6. Гончаров В. Презумпція про права людини та презумпція конституційності нормативних актів. *Право України*. 2015. № 2. С.175-185.
7. Коментар до Конституції України: Науково-популярне видання. - К.: Ін-т законодавства Верховної Ради України, 1996. 236 с.
8. Проти катувань. Міжнародні механізми запобігання катуванням та поганому поведженню - Харків: Права людини, 2007. 400 с.
9. Буроменский М.В. Обращение в Европейский суд по правам человека: практика Суда и особенности украинского законодательства. Харьковская правозащитная группа. Харьков: Фолио, 2000. 322 с.
10. Панейко Юрій Теоретичні основи самоврядування.- Львів: Літопис, 2002. 326 с.
11. Рабінович П.М. Основи загальної теорії права та держави. Навч. посібник. Вид. 9-е, зі змінами. Львів: Край, 2007. 192 с.
12. Рабінович П. Основоположні права людини: терміно-поняттєвий інструментарій дослідження та викладання / П. Рабінович // *Право України*.- 2015. №2. С.9-24.
13. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
14. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon.pau.gov.ua/doc/?uid=1013.3.10&nobreak=1>
15. Луцький Р. П. Гуманізм та формальна рівність як визначальні принципи формування позитивного права. Особливості формування законодавства України на сучасному етапі державотворення: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Івано-Франківськ, 14 берез. 2013 р.). Івано-Франківськ: Івано-Франківський ун-т права імені Короля Данила Галицького, 2013. С. 46-48.
16. Луцький Р. П. Ієрархічність правових джерел (нормативних актів) які відображають буття позитивного права. Часопис Київського університету права: Український науково-практичний часопис. 2012. № 2. С.18-21.
17. Луцький Р. П. Історичні умови виникнення, засади та витоки позитивного права. Публічне право: Науково-практичний журнал. 2011. Вип. 4. С. 271–276.
18. Луцький Р. П. Основні типи праворозуміння. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: «Право». Ужгород: Поліграф центр «ЛІРА», 2011 Вип. 15, ч. 1. С. 53-57.

19. Луцький Р. П. Особенности соотношения свободы и позитивного права. Актуальные проблемы гуманитарных и естественных наук. Москва, 2013, июнь. № 07 (54). Ч. II. С. 85-88.
20. Луцький Р. П. Особливості співвідношення категорій «правова реальність» та «позитивне право». Наука і освіта XXI століття: матеріали наук.-практ. конф. (м. Івано-Франківськ, 30 квітня 2014 р.). Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Івано-Франківського ун-ту права імені Короля Данила Галицького, 2014. С. 74-79.
21. Луцький Р. П. Позитивне право в європейській правовій думці. Часопис Київського університету права: Український науково-практичний часопис. 2011. № 3. С. 24-27.
22. Луцький Р. П. Позитивне право в системі координат «Держава – суспільство». Стан та перспективи розвитку законодавства України в умовах європейської інтеграції: матеріали Міжвузівської наук.-практ. конф. (м. Івано-Франківськ, 15 квіт. 2011 р.). Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Івано-Франківського ун-ту права імені Короля Данила Галицького, 2011. С. 72-76.
23. Луцький Р. П. Позитивне право та природне право: опозиція категорій. Часопис Київського університету права: Український науково-практичний часопис. 2011. № 4. С. 38-41.
24. Луцький Р. П. Позитивне право у сучасних наукових реаліях: монографія / М-во освіти і науки України, Івано-Франківський ун-т права ім. Короля Д. Галицького. Львів: СПОЛОМ, 2016. 412 с.
25. Луцький Р. П. Позитивне право як баланс раціонального співвідношення державної волі та волі громадян. Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Івано-Франківського ун-ту права імені Короля Данила Галицького, 2014. Вип. 10. С. 26-32.
26. Луцький Р. П. Позитивне право як основа правової дійсності. Право і суспільство. 2014. № 5-2. С. 20-24.
27. Луцький Р. П. Позитивне право як спосіб осмислення правової реальності. Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Івано-Франківського ун-ту права імені Короля Данила Галицького, 2011. Вип. 4. С. 55-60.
28. Луцький Р. П. Позитивне право як явище соціальної дійсності. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України: зб. наук. статей. Івано-Франківськ: Прикарпатський нац. ун-т імені Василя Стефаника, 2011. Вип. XXVII. С. 8–13.
29. Луцький Р. П. Позитивне право: зміцнення законності, забезпечення правопорядку та соціальної безпеки. Сьомі юридичні читання: матеріали Міжнар.

наук. конф. (м. Київ, 19–20 трав. 2011 р.). Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. С. 173–176.

30. Луцький Р. П. Праворозуміння як теоретико-правова категорія, що виражає сутність демократичного режиму. Історія, сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку демократичних процесів в Україні та світі: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Івано-Франківськ, 28 верес. 2011 р.). Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Івано-Франківського ун-ту права імені Короля Данила Галицького, 2011. С. 109–111.

31. Луцький Р. П. Правосвідомість як основа праворозуміння. Університетські наукові записки: Часопис Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Івано-Франківського ун-ту права імені Короля Данила Галицького, 2011. Вип. 3. С. 66–71.

32. Луцький Р. П. Природне та позитивне право людини – основа сучасного демократичного суспільства. Свобода і недоторканність особи – основа сучасного демократичного суспільства: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Івано-Франківськ, 08 груд. 2011 р.) Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Івано-Франківського ун-ту права імені Короля Данила Галицького, 2011. С. 56–59.

33. Луцький Р. П. Розвиток позитивного права в сфері інформації крізь призму інтеграційних процесів сучасності. Альманах права. Ціннісно-правові засади інтеграційних процесів в Україні: Науково-практичний юридичний журнал. Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2015. Вип. 5. С. 223–227.

34. Луцький Р. П. Розвиток принципу рівності в сучасному позитивному праві. Принцип рівності у праві: теорія і практика: монографія / передмова Ю. С. Шемшушенка; за заг. ред. Н. М. Оніщенко. Київ: Ви-во «Юридична думка», 2014. Розд. 1, підрозділ 1.5. С. 94–115.

35. Луцький Р. П. Свобода та право з точки зору теорії правотворчості. Університетські наукові записки: Часопис Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Івано-Франківського ун-ту права імені Короля Данила Галицького, 2012. Вип. 5. С. 92–96.

36. Луцький Р. П. «Свобода» та «позитивне право» як система координат, що виражає природну сутність людини. Наука і освіта ХХІ століття: матеріали наук.-практ. конф.: у 2 ч. (м. Івано-Франківськ, 30 квіт. 2013 р.). Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Івано-Франківського ун-ту права імені Короля Данила Галицького, 2013. С. 70–74.

37. Луцький Р. П. Свобода як філософсько-правова категорія, що виражає природню сутність людини. Філософські, методологічні та психологічні проблеми права: зб. матеріалів V Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 17 лист. 2012 р.). Київ: Національна академія внутрішніх справ, 2012. С. 51–52.

38. Луцький Р. П. Система координат «Людина – позитивне право (закон)». Альманах права. Правовий світогляд: людина і право: Науково-практичний юридичний журнал. Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2014. Вип. 5. С. 223–227.
39. Луцький Р. П. Соціокультурні виміри позитивного права. Університетські наукові записки: Часопис Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Івано-Франківського ун-ту права імені Короля Данила Галицького, 2015. Вип. 12. С. 37–41.
40. Луцький Р. П. Співвідношення моралі та позитивного права з точки зору західноєвропейських учених-теоретиків. Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Івано-Франківського ун-ту права імені Короля Данила Галицького, 2012. Вип. 5. С. 33–38.
41. Луцький Р. П. Справедливість як визначальна теоретико-правова засада формування позитивного права. Університетські наукові записки: Часопис Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Івано-Франківського ун-ту права імені Короля Данила Галицького, 2011. Вип. 3. С. 159–164.
42. Луцький Р. П. Формальна рівність як формула, що виражає справедливість позитивного права. Альманах права. Свобода, рівність та гідність особи в правовій теорії та юридичній практиці: Науково-практичний юридичний журнал. Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2013. Вип. 4. С. 203–206.
43. Луцький Р. П. Характеристика людини як визначального суб'єкта позитивного права. Особливості формування законодавства України: теоретико-правові, історичні та прикладні аспекти: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Івано-Франківськ, 06 берез. 2014 р.). Івано-Франківськ: Івано-Франківський ун-т права імені Короля Данила Галицького, 2014. С. 82–86.
44. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16.12.1966. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043.
45. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_042.
46. Мартинюк Р. С. Теорія прав людини. Навчальний посібник. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2009. 218 с.
47. Права людини у фокусі новітньої історії. / За ред. Є. Ю. Захарова. - Харків: Права людини, 2013. 420 с.

Основні електронні ресурси:

Адреса веб-сайту	Назва веб-ресурсу
1 www.president.gov.ua	2 Президент України

www.rada.gov.ua	Верховна Рада України
www.kmu.gov.ua	Кабінет Міністрів України
www.ccu.gov.ua	Конституційний Суд України
www.scourt.gov.ua	Верховний Суд
www.ombudsman.kiev.ua	Уповноважений Верховної Ради України з прав людини
www.rainbow.gov.ua	Рада національної безпеки та оборони України
www.minjust.gov.ua	Міністерство юстиції України
www.gp.gov.ua	Генеральна прокуратура України
www.cvk.gov.ua	Центральна виборча комісія України
www.uba.kiev.ua	Асоціація правників України
www.pravosud.org.ua	Українське правосуддя
www.nplu.kiev.ua	Національна парламентська бібліотека України
www.uamedia.visti.net/gol	Газета «Голос України»
www.uamedia.visti.net/uk	Газета «Урядовий кур'єр»
www.pravo.biz.ua	Електронна бібліотека з правознавства
www.pravo.org.ua	Центр політико-правових реформ
www.chitalka.info	Електронні підручники он-лайн/ Право
www.uapravo.org	Правовий журнал
www.nau.kiev.ua	Нормативні акти України - законодавство для
www.cmlaw.com.ua	Юридична компанія «Чечель, Маллаєв та Партнери»
www.pravoved.com.ua	Спеціалізований ресурс для правників
www.lawyer.org.ua	Корпорація «Юриспруденція он-лайн»
www.legality.kiev.ua	Інститут проблем законодавства
www.khpg.org	Харківська правозахисна група
www.vybor.8m.com	Судові проблеми (інформація про судову систему, як поводитися в суді, як написати скаргу до Європейського Суду з прав людини)
www.pension.kiev.ua	Пенсійне забезпечення в Україні
legalpro.hypemart.net/	Правовий захист (Рішення Конституційного Суду
konstovd1.html	України)
www.uapravo.org	UApravo (Сайт корисної правової інформації: є методичні матеріали, закони, юридичні консультації тощо)
www.whoiswho.com.ua	«Хто є хто в Україні?» (Сайт пропонує необхідну контактну інформацію про органи державної влади. Надається довідкова інформація з номерами телефонів, адресами, біографіями чиновників тощо)
www.helsinki.org.ua	Українська Гельсінська спілка з прав людини

www.u21.org.ua

Юрист XXI століття

www.accent.kiev.ua

Політична та економічна інформація про Україну

www.sudova-

Судові рішення

www.coe.kiev.ua

Рішення Європейського суду

www.legal.com.ua

Інформаційно-пошукова система по законодавству